

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
е-підпис Олег ЛАГОДНЮК

01.11.2021

03-10-72 S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Безпека праці на транспорті		Occupational safety in transport
Шифр за ОП	ФП.10	Code in Educational Program
Освітній рівень: Магістерський (другий)		Educational level: Master's (second)
Галузь знань Цивільна безпека	26	Fields of knowledge Civil security
Спеціальність Цивільна безпека	263	Fields of study: Civil security
Освітня програма: Охорона праці		Educational Program: Occupational Safety and Health

м. Рівне – 2021

Силабус навчальної дисципліни Безпека праці на транспорті для здобувачів вищої освіти ступеня «магістр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Охорона праці», спеціальність 263 «Цивільна безпека». Рівне. НУВГП. 2021. 19 с.

Освітня програма на сайті університету: URL: <https://cutt.ly/jEVeSVD>

Розробник силабусу: Гнеушев Володимир Олександрович, кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Силабус схвалений на засіданні кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Протокол № 2 від “14” вересня 2021 року

В.О. завідувача кафедри: Кухнюк Олег Миколайович, кандидат технічних наук, доцент.

Керівник (гарант) освітньої програми: професор Филипчук Віктор Леонідович, доктор технічних наук, професор.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ БА

Протокол № 2 від “26” жовтня 2021 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: Макаренко Руслан Миколайович, кандидат технічних наук, професор

СЗ №-5804 в ЕДО.

© Гнеушев В.О.,
2021

© НУВГП, 2021

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	Охорона праці
Спеціальність	263 Цивільна безпека
Рік навчання, семестр	Рік навчання 1-й, семестр 2-й
Кількість кредитів	4
Лекції:	22 годин / 2 годин
Практичні заняття:	20 годин / 12 годин
Самостійна робота:	78 годин / 106 годин
Курсова робота:	відсутня
Форма навчання	денна / заочна
Форма підсумкового контролю	екзамен
Мова викладання	українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор

Гнеушев Володимир Олександрович

Кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Вікіситет

URL: <https://cutt.ly/7fRY9Sf>

ORCID

URL: <http://orcid.org/0000-0003-2243-8997>

Як комунікувати

E-mail: v.o.hnieushev@nuwm.edu.ua

Моб. тел., Viber, WhatsApp +38 096 970 42 37

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=1562>

ПРОФАЙЛ АСИСТЕНТА

Асистент

Практичні заняття веде лектор

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі

Транспорт є невід'ємною складовою практично всіх сфер нашого життя. На жаль, транспорт є й потужним джерелом небезпек для людини і довкілля. Мета вивчення дисципліни – збереження життя і здоров'я людини, що працює в транспортній галузі, користується послугами транспорту,

перебуває в зоні впливу транспортних систем.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є головні виробничі фактори негативного впливу автомобільного, залізничного, водного, трубопроводного, авіаційного транспорту на здоров'я працівників, пасажирів і населення прилеглих територій, заходи та засоби протидії цим факторам, попередження проявів їх шкідливих впливів, нормативно-правове регулювання діяльності транспортних підприємств з метою мінімізації рівня загроз та ризиків для працівників, користувачів, населення та довкілля.

Мета вивчення дисципліни полягає у наданні знань, умінь, компетенцій для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на об'єктах транспортних галузей, господарської, економічної, науково-освітньої діяльності, формування відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання у повному обсязі всіх заходів охорони праці й забезпечення безпеки діяльності транспортного підприємства.

Завдання вивчення дисципліни полягає у досягненні програмних результатів навчання, забезпеченні збереження здоров'я і працездатності працівників транспорту через ефективне управління охороною праці та обов'язкове врахування вимог охорони праці і норм безпеки у різних обставинах професійної діяльності транспортників.

При викладанні дисципліни широко використовуються методи активізації навчання: мультимедійні презентації, аналіз конкретних ситуацій, зокрема – транспортних аварій та викликаних ними надзвичайних ситуацій, дискусії та ін., демонстрація будови і роботи наявних в кафедральній лабораторії засобів захисту працівників галузі, а також демонстрація відеопрезентацій, відеоматеріалів інноваційних засобів захисту працівників та користувачів послуг транспорту.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle
Компетентності

Дисципліна представлена на навчальній платформі Moodle за адресою <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629>

Наслідком вивчення дисципліни є отримання здобувачами освіти наступних, передбачених ОП, компетентностей:

- здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК-3) при вирішенні питань безпеки праці в транспортній галузі;

- здатність до застосування інноваційних підходів, сучасних методів, спрямованих на регулювання техногенної та виробничої безпеки (ФК-4) в транспортній сфері.

Програмні результати навчання

Програмними результатами навчання, що передбачені ОП, мають стати здатність здобувачів освіти:

- інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання теоретичних та/або практичних задач і проблем у сфері цивільної безпеки (ПРН-3) на автомобільному, залізничному, водному, авіаційному, трубопровідному транспорті;

- розробляти та реалізовувати ефективні заходи, спрямовані на регулювання та забезпечення цивільної безпеки (ПРН-5) на транспортних підприємствах;

- визначати та аналізувати можливі загрози виникнення надзвичайної ситуації, аварії, нещасного випадку на виробництві та оцінювати можливі наслідки та ризики (ПРН-6);

- оцінювати відповідність правових, організаційних, технічних заходів по забезпеченню техногенної безпеки та безпеки праці вимогам законодавства під час професійної діяльності (ПРН-13) транспортних підприємств.

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

1. Аналітичні навички
2. Взаємодія з людьми
3. Вміння працювати в команді
4. Екологічна грамотність і здорове життя
5. Здатність до навчання
6. Здатність логічно обґрунтовувати позицію
7. Знаходити вихід зі складних ситуацій
8. Клієнтоорієнтованість
9. Ініціативність

10. Комплексне рішення проблем
11. Вміння оцінювати ризики та приймати рішення
12. Працелюбність
13. Уміння вчитися впродовж життя

Структура навчальної дисципліни

Лекції (22 год.) мають наступну тематику і забезпечують досягнення таких результатів навчання (коди відповідають освітній програмі, URL: <https://cutt.ly/jEVeSVD>)

1. Вступ. Транспортна галузь України. Залізничний, автомобільний, водний, трубопровідний, авіаційний транспорт. Характерні ризики кожного виду транспорту. Державне регулювання безпеки на транспорті. Шляхи підвищення транспортної безпеки та надійності. Імплементация законодавства ЄС з питань безпеки на транспорті (ПРН-5, ПРН-6, ПРН-13)
2. Автомобільний транспорт. Перелік НПАОП автотранспортної галузі. Обов'язки роботодавця щодо розробки і функціонування системи управління охороною праці. Загальні вимоги безпеки. Медичні огляди. Забезпечення працівників спеціальним одягом, взуттям, засобами індивідуального захисту. Забезпечення працівників, зайнятих на роботах з важкими та шкідливими умовами праці. Складання переліків робіт з підвищеною небезпекою. (ПРН-13, ПРН-6, ПРН-5)
3. Загальні вимоги до території, виробничих і допоміжних приміщень та споруд. НПАОП, що регламентують ці вимоги. Категорії транспортних засобів. Зберігання транспортних засобів, що підлягають ремонту чи списанню. Знаки безпеки. Вимоги до освітлення, огорожі території транспортного підприємства. Водостоки, проїзди, пішохідні доріжки. Вимоги до приміщення і майданчика для зберігання автомобілів. (ПРН-5, ПРН-13)
4. Вимоги до приміщень для ремонту та обслуговування автомобілів. Оглядові канали та естакади. Роль контрольно-технічних пунктів (КТП) в забезпеченні безпеки руху. Вимоги до оснащення КТП. Вимоги до в'їздів та виїздів. (ПРН-5, ПРН-13)
5. Забезпечення належних санітарно-гігієнічних умов праці. Вентиляція та опалення на автотранспортному підп-

риємстві. Повітряні завіси. Особливості вентиляції виробничих приміщень різного призначення. Вимоги до водопостачання, каналізації, паливозаправних пунктів транспортних підприємств. (ПРН-3, ПРН-5)

6. Вимоги до освітлення та електроустановок. Побутові приміщення. Вимоги безпеки до оснащення транспортних засобів. Вимоги безпеки до ремонтної бази транспортних підприємств. Вимоги безпеки до зберігання транспортних засобів. Вимоги безпеки під час ремонтних, лакофарбувальних, акумуляторних робіт. (ПРН-5, ПРН-6)
7. Вимоги безпеки при експлуатації транспортних засобів різного призначення і в різних умовах роботи. Вимоги безпеки під час вантажно-розвантажувальних і підйомно-транспортних робіт. (ПРН-3, ПРН-5, ПРН-6, ПРН-13)
8. Залізничний транспорт. Головні ризики на залізничному транспорті. Безпека експлуатації рухомого складу. Безпека при виконанні колійних робіт. (ПРН-3, ПРН-5, ПРН-6, ПРН-13)
9. Головні фактори ризику і правила безпеки на водному транспорті. (ПРН-3, ПРН-5, ПРН-6, ПРН-13)
10. Головні фактори ризику і правила безпеки на трубопровідному транспорті. (ПРН-3, ПРН-5, ПРН-6, ПРН-13)
11. Головні фактори ризику і правила безпеки на авіаційному транспорті. (ПРН-3, ПРН-5, ПРН-6, ПРН-13)

Практичні заняття (20 год.) мають наступну тематику і забезпечують досягнення таких результатів навчання (коди відповідають освітній програмі, URL: <https://cutt.ly/jEVeSVD>:

1. Швидкість руху як фактор небезпеки. Визначення гальмівного шляху за різних умов руху та стану шин транспортного засобу. (ПРН-3, ПРН-5, ПРН-6).
2. Аналіз стану технічних систем, що визначають гальмівні властивості, курсову стійкість і керованість транспортного засобу (ПРН-3, ПРН-5, ПРН-6)
3. Заходи з попередження ризиків заносу/зносу автомобіля з дороги або його перекидання при криволінійному русі (ПРН-3, ПРН-5, ПРН-6)
4. Безпека перевезення вантажів. Кріплення вантажу. (ПРН-6, ПРН-13).
5. Розрахунок режиму праці і відпочинку водія ТЗ. Озна-

йомлення з контролюючими технічними системами (тахографами) (ПРН-5, ПРН-13).

6. Безпека руху в темну пору доби. Попередження засліплення водія світлом фар. (ПРН-3, ПРН-5, ПРН-6)

7. Визначення типів та розрахунків необхідної кількості вогнегасників для гаража і ТЗ. (ПРН-5, ПРН-13)

8. Запобігання самочинному зрушенню рухомого складу поїзда. Розрахунок закріплення рухомого складу за допомогою гальмових башмаків. (ПРН-5, ПРН-6)

9. Основні ризики, небезпечні і шкідливі фактори на водному транспорті та шляхи зниження їх впливів на екіпаж судна, пасажирів і вантаж. (ПРН-5, ПРН-6, ПРН-13)

10. Безпека на трубопровідному транспорті. Ідентифікація головних ризиків та їх попередження. (ПРН-13)

Отримання зазначених результатів навчання досягається застосуванням відповідних методів та технологій навчання (візуалізовані лекції з елементами проблемності, практичні заняття із застосуванням аналізу конкретних ситуацій, виконанням розрахунків, дискусійним обговоренням, розглядом діючих нормативно-правових актів і документів тощо.

Порядок підготовки до занять, оцінка навчальних досягнень студентів висвітлені в 03-10-64М Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з навчальної дисципліни «Безпека праці на транспорті» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека» денної та заочної форм навчання / В. О. Гнеушев. – Рівне: НУВГП, 2021. – 37 с., розміщених за адресою <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629>.

Методи оцінювання та структура оцінки

Критерії оцінювання, їх бальні значення, порядок проходження модульного і підсумкового контролів висвітлено в методичних вказівках (шифр 03-10-64М, URL: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629>), а також (і в першу чергу) – документом «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) зі змінами та доповненнями», який можна знайти за адресою <https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti> .

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти

Для вивчення дисципліни «Безпека праці на транспорті» базовими є наступні: «Фізика» (ПМП.3), «Хімія» (ПМП.5), «Метрологія та стандартизація» (ФП.6), «Безпека життєдіяльності та домедична допомога» (ПП.1), «Промислова екологія» (ПП.3). Паралельно вивчаються «Ризики та моделювання в охороні праці» (ФП.4) та «Цивільна безпека об'єктів та територій» (ФП.5), «Безпека сучасних виробничих технологій» (ФП.6).

Поєднання навчання та досліджень

Здобувачі освіти отримують інформацію щодо інноваційних засобів захисту людини в трудовому процесі (системи контролю ТЗ – тахографи, засоби індивідуального захисту, спеціальна екіпіровка, спецодяг тощо). Крім цього, викладач знайомить здобувачів із сучасними автомобільними системами безпеки ABS та ESP, аналізується їх робота за різних умов руху.

Інформаційні ресурси

1. Ткаченко І. О. Ризики у транспортних процесах : навч. посібник /І. О. Ткаченко ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. –114 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : <https://core.ac.uk/download/pdf/154806543.pdf>
2. Автомобілі. Електронний підручник. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : http://www.shevchenkove.org.ua/person_syte/Fedyorko/%D0%90%D0%B2%D1%82%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%BB%D1%96/1.html
3. 03-10-64М Методичні вказівки до практичних занять і самостійної роботи з навчальної дисципліни «Безпека праці на транспорті» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека» денної та заочної форм навчання / В. О. Гнеушев. – Рівне: НУВГП, 2021. – 37 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629>
4. Закон України «Про охорону праці». [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12> (дата звернення 05.05.2021 р.)
5. Буріченко Л. А., Гулевець В.Д. Охорона праці в авіації: підручник. Київ: НАУ, 2003. – 440 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : <https://subj.ukr-lit.com/oxorona-praci-v-aviaci%d1%97-burichenko-l-a-rozdil-iii-bezpeka-praci-v-galuzi/> (дата звернення 17.06.2021 р.)
6. Закон України про транспорт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629>. (дата звернення 23.06.2021 р.)
7. НПАОП 0.00-1.62-12. Правила охорони праці на автомобільному транспорті. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629>. (дата звернення

- ня 23.06.2021 р.)
8. Закон України про трубопровідний транспорт. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629>. (дата звернення 23.06.2021 р.)
 9. НАПБ-В.01.010-2009/510. Правила пожежної безпеки на залізничному транспорті. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629>. (дата звернення 23.06.2021 р.)
 10. Інструкція з оцінки загрози безпеці на авіаційному транспорті. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629>. (дата звернення 23.06.2021 р.)
 11. НПАОП 0.00-1.73-14 Правила охорони праці та безпечної експлуатації технологічних трубопроводів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629>. (дата звернення 23.06.2021 р.)
 12. ДСП 7.7.4.-057-2000 Державні санітарні правила для морських суден України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629>. (дата звернення 23.06.2021 р.)
 13. Б. М. Іванов, М. О. Колегаєв, Ю. І. Касилов, О. І. Іванов. Основи охорони праці на морському транспорті: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. / Керівник авторського колективу — Б. М. Іванов - Одеса: КОМПАС, 2003.-416 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : <https://cutt.ly/4ECuSkK>
 14. Транспортна галузь України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу URL : https://mtu.gov.ua/files/Ukraine_Transport_Sector_UA_brochure.pdf
Для самостійної роботи, виконання індивідуальних завдань будуть корисні такі інформаційні ресурси:
 15. Наукова бібліотека НУВГП – м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75. URL: <http://lib.nuwm.edu.ua/>
 16. Обласна наукова бібліотека – м. Рівне, майдан Короленка, 6. URL: <http://libr.rv.ua>
 17. Верховна Рада України. URL: <http://www.portal.rada.gov.ua>
 18. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
 19. Міністерство праці та соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
 20. Управління Держпраці у Рівненській області. URL: <http://rv.dsp.gov.ua/>
 21. Журнал „Промислова безпека”. URL: <http://prombezpeka.com/>
 22. Журнал «Охорона праці». URL: <http://ohoronapraci.kiev.ua/>
 23. Державна служба України з надзвичайних ситуацій. URL: <http://www.dsns.gov.ua/>
 24. Державна авіаційна служба України. URL: <https://avia.gov.ua/npdrd/slug-2/>
 21. Міністерство інфраструктури України. URL : <https://mtu.gov.ua/content/struktura-ministerstva.html>
 26. Директорат безпеки на транспорті Міністерства інфраструктури України. URL : <https://mtu.gov.ua/content/direktorat-z-bezpeki-na->

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*

Дедлайни та перескладання Терміни і порядок перескладання дисципліни та окремих її тем визначається документом «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний та підсумковий контроль) зі змінами та доповненнями», який можна знайти за адресою <https://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezalezhohto-otsiniuvannia-znan/dokumenti>.

Правила академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти, виконуючи різні види роботи, повинен дотримуватись академічної доброчесності.

- Стаття 42. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
- Стаття 1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
- Кодекс честі студентів НУВГП. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>
- Кодекс честі наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників Національного університету водного господарства та природокористування URL: <http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/zapobighannja-korupciji/dijalijnisti>
- Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>
- Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція). URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>

Вимоги до відвідування

Порядок відвідування занять, відпрацювання пропущених занять регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція), URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>, і узгоджуються при комунікації із викладачем.

Одним з варіантів надолуження прогаяного (особливо в умовах карантину чи за інших екстраординарних обставин) є виконання здобувачем освіти індивідуального навчального завдання з дисципліни, порядок видачі і виконання якого регулюється п. 1.1.2.5. Положення про форми навчання,

форми організації освітнього процесу та види навчальних занять у Національному університеті водного господарства та природокористування (URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/6366/>)

При дистанційній формі навчання, коли лекції читаються онлайн, лектор здійснює їх запис, і здобувачі, які не змогли взяти участь в лекції, можуть звернутися до їх відеозапису на платформі Moodle за адресою навчальної дисципліни (URL: <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=3629¬ifyeditingon=1>)

З дозволу викладача і в контексті заняття здобувачі освіти можуть використовувати на заняттях мобільні телефони та ноутбуки.

Неформальна та інформальна освіта

Можливе визнання (перезарахування) результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті, якщо вона відповідає вимогам, викладеним у Положенні про неформальну та інформальну освіту в Національному університеті водного господарства та природокористування (URL <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>) і має зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни та перевіряється в підсумковому оцінюванні.

ДОДАТКОВО

Правила отримання зворотної інформації про дисципліну*

Після завершення вивчення даної дисципліни викладач здійснює анонімне анкетування здобувачів освіти, завдяки якому отримує інформацію стосовно змісту курсу, форм і методів навчання, доцільності внесення змін і їх характеру тощо. Викладач завжди відкритий для спілкування зі студентами і готовий вислухати (прочитати) їх зауваження і побажання стосовно поліпшення викладання даної дисципліни.

Оновлення*

Викладач постійно відстежує інформаційний простір на предмет інновацій в сфері безпеки праці. співпрацює з виробництвом, зокрема – в питаннях охорони праці і техногенної безпеки.

Викладач також отримує інформацію від колишніх студентів НУВГП і сучасних здобувачів освіти. які працюють в зарубіжних країнах (Литва. Польша. Словаччина. Німеччина) які надсилають інформацію «безпекового» змісту і зразки засобів індивідуального захисту. документації з охорони праці та ін.

Викладач завжди стимулює здобувачів освіти. які мають інформацію із забезпечення безпеки праці. ділитися цією інформацією і бере її до уваги при оновленні змісту дисципліни та удосконаленні методики її викладання.

Навчання осіб з інвалід-

Неповносправні особи, які навчаються в університеті, при вивченні даної дисципліни можуть розраховувати на всіляке сприяння викладача для досягнення необхідної якості

ністю освіти, як це передбачено «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у НУБГП» (URL: <https://cutt.ly/vfY4Kgv>)

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання окремих тем цієї дисципліни можуть залучатися представники транспортних організацій різного профілю: автомобільного, залізничного, водного, трубопровідного, авіаційного, а також територіальних органів Держпраці, ДСНС, Експертно-криміналістичного центру МВС.

Інтернаціоналізація

Інформаційні ресурси:
1. Управління охорони праці Департаменту праці США,
URL:
<https://www.osha.gov/pls/publications/publication.athruz?pType=Types&plD=3>

2. Офіційний сайт Європейського Союзу, Європейська комісія Зайнятість, соціальні питання та інклюзія, Трудове законодавство. (An official website of the European Union, European Comission Employment, Social Affairs & Inclusion, Labour Law), URL:
<https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=157&langId=en>

Важливо те, що українські фахівці будуть залучені до проектів (які, скоріш за все, будуть міжнародними) з модернізації вітчизняного трудового законодавства, нормативно-правових актів з охорони праці в напрямку їх відповідності європейським стандартам.

* пункти, які обов'язково потрібно заповнити

РЕКОМЕНДОВАНА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій 22 год.

Практичних занять 20 год.

Самостійна робота 78 год.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПРН-3

Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання теоретичних та/або практичних задач і проблем у сфері цивільної безпеки на автомобільному, залізничному, водному, авіаційному, трубопровідному транспорті

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)

Засвоєння лекцій за темами №№ 5, 8, 9, 10, 11
Виконання завдань практичних занять №№ 1, 2, 3, 4, 6

Методи та технології навчання	Лекції, практичні заняття, аналіз конкретних ситуацій, інтеграційні технології, діалогово-комунікаційні технології..
Засоби навчання	Навчально-методична література, нормативно-правові акти, навчальні відеофільми.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПРН-5

Розробляти та реалізовувати ефективні заходи, спрямовані на регулювання та забезпечення цивільної безпеки на транспортних підприємствах

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Засвоєння лекцій за темами №№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 Виконання завдань практичних занять № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Методи та технології навчання	Лекції, практичні заняття, аналіз конкретних ситуацій, інтеграційні технології, діалогово-комунікаційні технології.
Засоби навчання	Навчально-методична література, нормативно-правові акти, навчальні відеофільми.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПРН-6

Визначати та аналізувати можливі загрози виникнення надзвичайної ситуації, аварії, нещасного випадку на виробництві та оцінювати можливі наслідки та ризики

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Засвоєння лекцій за темами №№ 1, 2, 6, 7, 8, 9, 10, 11 Виконання завдань практичних занять № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10
Методи та технології навчання	Лекції, практичні заняття, аналіз конкретних ситуацій, інтеграційні технології, діалогово-комунікаційні технології.
Засоби навчання	Навчально-методична література, нормативно-правові акти, навчальні відеофільми.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПРН-13

Оцінювати відповідність правових, організаційних, технічних заходів по забезпеченню техногенної безпеки та безпеки праці вимогам законодавства під час професійної діяльності транспортних підприємств.

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні виконати)	Засвоєння лекцій за темою № 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11 Виконання завдань практичного заняття № 5, 7, 9, 10
Методи та технології навчання	Лекції, практичні заняття, аналіз конкретних ситуацій, інтеграційні технології, діалогово-комунікаційні технології.
Засоби навчання	Навчально-методична література, нормативно-правові акти, навчальні відеофільми.

Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів 60	
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, балів 40	
Усього за дисципліну	100

*для екзаменаційних дисциплін співвідношення поточного (практичного) та модульного (підсумкового) контролю - 60 та 40

ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ

Тема 1. Вступ. Транспортна галузь України			
Результати навчання ПРН-5, ПРН-6, ПРН-13	Кількість годин:2	Література: 14, 1, 6	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/mod/url/view.php?id=47679 https://exam.nuwm.edu.ua/mod/url/view.php?id=47682 Додаткові ресурси: https://cutt.ly/cECsG5B
Опис теми	Залізничний, автомобільний, водний, трубопровідний, авіаційний транспорт. Характерні ризики кожного виду транспорту. Державне регулювання безпеки на транспорті. Шляхи підвищення транспортної безпеки та надійності. Імплементация законодавства ЄС з питань безпеки на транспорті		
Тема 2. Автомобільний транспорт. Перелік НПАОП автотранспортної галузі			
Результати навчання ПРН-5, ПРН-6, ПРН-13	Кількість годин: 2	Література:7, 14	Лінк на MOODLE: https://cutt.ly/zECdbJX https://exam.nuwm.edu.ua/mod/url/view.php?id=47682 Додаткові ресурси: https://mtu.gov.ua/content/direktorat-z-bezpeki-na-transporti.html
Опис теми	Обов'язки роботодавця щодо розробки і функціонування системи управління охороною праці. Загальні вимоги безпеки. Медичні огляди. Забезпечення працівників спеціальним одягом, взуттям, засобами індивідуального захисту. Забезпечення працівників, зайнятих на роботах з важкими та шкідливими умовами праці. Складання переліків робіт з підвищеною небезпекою.		
Тема 3. Загальні вимоги до території, виробничих і допоміжних приміщень та споруд автопідприємств			
Результати навчання ПРН-5, ПРН-13	Кількість годин:2	Література: 7, 14	Лінк на MOODLE: https://cutt.ly/5ECfrED Додаткові ресурси: https://exam.nuwm.edu.ua/mod/url/view.php?id=47680
Опис теми	Загальні вимоги до території, виробничих і допоміжних приміщень та споруд. НПАОП, що регламентують ці вимоги. Категорії транспортних засобів. Зберігання транспортних засобів, що підлягають ремонту чи списанню. Знаки безпеки. Вимоги до освітлення, огорожі території транспортного підприємства. Водостоки, проїзди, пішохідні доріжки. Вимоги до приміщення і майданчика для зберігання автомобілів.		
Тема 4. Вимоги до приміщень для ремонту та обслуговування автомобілів			
Результати навчання ПРН-5, ПРН-13	Кількість годин:2	Література: 7, 14	Лінк на MOODLE: https://cutt.ly/5ECfrED Додаткові ресурси: https://exam.nuwm.edu.ua/mod/url/view.php?id=47680
Опис теми	Вимоги до приміщень для ремонту та обслуговування автомобілів. Оглядові канали та естакади. Роль контрольно-технічних пунктів (КТП) в забезпеченні безпеки руху. Вимоги до оснащення КТП. Вимоги до в'їздів та виїздів.		
Тема 5. Забезпечення належних санітарно-гігієнічних умов праці			
Результати навчання ПРН-3, ПРН-5	Кількість годин:2	Література: 7	Лінк на MOODLE: https://cutt.ly/5ECfrED Додаткові ресурси: https://cutt.ly/EECgMac
Опис теми	Забезпечення належних санітарно-гігієнічних умов праці. Вентиляція та опалення на автотранспортному підприємстві. Повітряні завіси. Особливості		

	вентиляції виробничих приміщень різного призначення. Вимоги до водопостачання, каналізації, паливозаправних пунктів транспортних підприємств.		
Тема 6. Вимоги безпеки у допоміжних підрозділах автотранспортних підприємств			
Результати навчання ПРН-5, ПРН-6	Кількість годин:2	Література: 7	Лінк на MOODLE: https://cutt.ly/5ECfrED Додаткові ресурси: https://cutt.ly/EECgMac
Опис теми	Вимоги до освітлення та електроустановок. Побутові приміщення. Вимоги безпеки до оснащення транспортних засобів. Вимоги безпеки до ремонтної бази транспортних підприємств. Вимоги безпеки до зберігання транспортних засобів. Вимоги безпеки під час ремонтних, лакофарбувальних, акумуляторних робіт.		
Тема 7. Вимоги безпеки при експлуатації транспортних засобів різного призначення			
Результати навчання ПРН-3, ПРН-5, ПРН-6 ПРН-13	Кількість годин:2	Література: 7	Лінк на MOODLE: https://cutt.ly/5ECfrED Додаткові ресурси: https://cutt.ly/EECgMac https://exam.nuwm.edu.ua/mod/resource/view.php?id=45106
Опис теми	Вимоги безпеки при експлуатації транспортних засобів різного призначення і в різних умовах роботи. Вимоги безпеки під час вантажно-розвантажувальних і підйомно-транспортних робіт.		
Тема 8. Головні ризики на залізничному транспорті			
Результати навчання ПРН-3, ПРН-5, ПРН-6, ПРН-13	Кількість годин:2	Література: 1	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/mod/url/view.php?id=47679 https://cutt.ly/8ECkyup Додаткові ресурси: https://mtu.gov.ua/content/direktorat-z-bezpeki-na-transporti.html
Опис теми	Залізничний транспорт. Головні ризики на залізничному транспорті. Природно-кліматичні, антропогенні, технічні, макроекономічні ризики. Безпека експлуатації рухомого складу. Безпека при виконанні колійних робіт.		
Тема 9. Головні фактори ризику і правила безпеки на водному транспорті			
Результати навчання ПРН-3, ПРН-5, ПРН-6, ПРН-13	Кількість годин:2	Література: 1, 12	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/mod/url/view.php?id=47679 https://cutt.ly/vECI8pk Додаткові ресурси: https://cutt.ly/CECIX7c https://mtu.gov.ua/content/direktorat-z-bezpeki-na-transporti.html
Опис теми	Головні фактори ризику і правила безпеки на водному транспорті. Критерії ступеню ризику. Державний нагляд за безпекою судноплавства. Організація лоцманського проведення суден.		
Тема 10. Головні фактори ризику і правила безпеки на трубопровідному транспорті			
Результати навчання ПРН-3, ПРН-5, ПРН-6, ПРН-13	Кількість годин:2	Література: 1, 8, 11	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/mod/url/view.php?id=47679 https://cutt.ly/3ECz9aJ https://cutt.ly/0ECxyGm Додаткові ресурси: http://www.dsns.gov.ua/ ; http://prombezpeka.com/

Опис теми	Головні фактори ризику і правила безпеки на трубопровідному транспорті. Принципи державної політики у сфері трубопровідного транспорту. Моніторинг на трубопровідному транспорті. Охорона об'єктів трубопровідного транспорту.		
Тема 11. Головні фактори ризику і правила безпеки на авіаційному транспорті			
Результати навчання ПРН-3, ПРН-5, ПРН-6, ПРН-13	Кількість годин:2	Література: 5, 10	Лінк на MOODLE: https://exam.nuwm.edu.ua/mod/url/view.php?id=47688 https://cutt.ly/RECBqFb Додаткові ресурси: http://www.dsns.gov.ua/ https://mtu.gov.ua/content/direktorat-z-bezpeki-na-transporti.html
Опис теми	Склад авіаційного транспорту. Головні фактори ризику і правила безпеки на авіаційному транспорті. Вимоги безпеки на борту повітряного судна. Інструкція з оцінки рівня загрози безпеці цивільної авіації України.		

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Практичне заняття 1			
Швидкість руху як фактор небезпеки. Визначення гальмівного шляху за різних умов руху та стану шин транспортного засобу.			
Результати навчання ПРН-5 ПРН-6	Кількість годин:2	Література: 3	Лінк на MOODLE: https://cutt.ly/mECR7aP Додаткові ресурси: https://exam.nuwm.edu.ua/mod/url/view.php?id=47680 http://www.dsns.gov.ua/ https://mtu.gov.ua/content/direktorat-z-bezpeki-na-transporti.html
Опис теми	Розглядаються способи гальмування, поняття гальмового і зупинного шляху, розраховується зупинний шлях залежно від виду гальмування та стану дорожнього покриття, а також виконується ідентифікація ризиків залежно від умов руху та вказуються відповідні застереження у передрейсовому інструктажі.		
Практичне заняття 2			
Аналіз стану технічних систем, що визначають гальмівні властивості, курсову стійкість і керованість транспортного засобу			
Результати навчання ПРН-5, ПРН-6	Кількість годин:2	Література: 3	Лінк на MOODLE: https://cutt.ly/mECR7aP Додаткові ресурси: https://exam.nuwm.edu.ua/mod/resource/view.php?id=44814 https://exam.nuwm.edu.ua/mod/resource/view.php?id=44815
Опис теми	Розглядається будова і принцип роботи антиблокувальної системи ABS, системи курсової стійкості ESP, робота цих систем за звичайних і специфічних умов руху. Здійснюється перегляд відеорекомендацій «Електронні системи безпеки автомобіля: плюси та мінуси». Відповідно до заданих викладачем умов руху, студент повинен детально та аргументовано описати суть кожного ризику при роботі вказаної в таблиці системи у зазначених умовах та вказати ті рекомендації, на яких потрібно зосередити увагу при проведенні передрейсового інструктажу для зменшення вірогідності реалізації цих ризиків.		
Практичне заняття 3			
Заходи з попередження ризиків заносу/зносу автомобіля з дороги або його перекидання при криволінійному русі			
Результати навчання	Кількість годин:2	Література: 3	Лінк на MOODLE: https://cutt.ly/mECR7aP

ПРН-3, ПРН-5 ПРН-6			Додаткові ресурси: https://exam.nuwm.edu.ua/mod/resource/view.php?id=44969
Опис теми	Розглядаються фізичні засади курсової стійкості автомобіля та його зносу з дороги та заносу. Залежно від маси фургона, радіусу повороту і стану дорожнього покриття розраховується безпечна швидкість автофургона при входженні в поворот. За наведеними вихідними даними також розраховується величина безпечної швидкості автомобіля на закругленні дороги, при якій автомобіль зберігає стійкість, не перекидається.		
Практичне заняття 4 Безпека перевезення вантажів. Кріплення вантажу			
Результати навчання ПРН-6 ПРН-13	Кількість годин:2	Література:3	Лінк на MOODLE: https://cutt.ly/mECR7aP Додаткові ресурси: https://exam.nuwm.edu.ua/mod/resource/view.php?id=45106 https://exam.nuwm.edu.ua/mod/resource/view.php?id=45108
Опис теми	На занятті переглядається мотиваційне відео щодо важливості правильного кріплення вантажу в автомобілі для безпечного транспортування, виконується розрахунок кріплення вантажу кріпильними ременями за традиційною методикою та за методикою Департаменту транспорту США.		
Практичне заняття 5 Розрахунок режиму праці і відпочинку водія ТЗ. Ознайомлення з контролюючими технічними системами (тахографами)			
Результати навчання ПРН-5, ПРН-13	Кількість годин:2	Література: 3	Лінк на MOODLE: https://cutt.ly/mECR7aP Додаткові ресурси: https://cutt.ly/7ECHhHf http://www.dsns.gov.ua/ ; http://prombezpeka.com/ http://ohoronapraci.kiev.ua/
Опис теми	На занятті розглядається Положення про робочий час і час відпочинку водіїв, розглядається конструкція тахографа, за заданими викладачем вихідними даними розраховується можливий час доставки вантажу замовнику транспортної послуги при умові дотримання норм часу праці і відпочинку водіїв.		
Практичне заняття 6 Безпека руху в темну пору доби. Попередження засліплення водія світлом фар			
Результати навчання ПРН-3, ПРН-6, ПРН-13	Кількість годин:2	Література: 3	Лінк на MOODLE: https://cutt.ly/mECR7aP Додаткові ресурси: https://exam.nuwm.edu.ua/mod/resource/view.php?id=45129 http://www.dsns.gov.ua/
Опис теми	На занятті розглядаються конструкції автомобільних фар (звичайних, поворотних, адаптивних – з переглядом навчального відео). Розглядається зв'язок між дальністю освітлення дороги фарами та швидкістю руху. За наданими вихідними даними визначається, які найбільш вірогідні ризики існують за вказаних умов і які рекомендації (стосовно швидкості руху, користування освітлювальними приладами) будуть найбільш актуальними і корисними при проведенні передрейсового інструктажу з водіями, яким впродовж значної частини тривалості рейсу доведеться рухатись в умовах недостатньої видимості		
Практичне заняття 7 Визначення типів та розрахунок необхідної кількості первинних засобів пожегогасіння для приміщення гаража і ТЗ			
Результати навчання ПРН-5, , ПРН-13	Кількість годин:2	Література: 3	Лінк на MOODLE: https://cutt.ly/mECR7aP Додаткові ресурси: https://cutt.ly/wECBcXZ https://cutt.ly/SECBRJj
Опис теми	На занятті студенти знайомляться з Правилами експлуатації та типовими нормами належності вогнегасників, затвердженими наказом Міністерства внутрішніх справ України від 15.01.2018 № 25 та з Нормами оснащення вогнегасниками колісних		

транспортних засобів. За вихідними даними, що надає викладач, студенти визначають типи і кількість вогнегасників для оснащення ними гаражів і транспортних засобів.

Практичне заняття 8
Запобігання самочинному зрушенню рухомого складу поїзда. Розрахунок закріплення рухомого складу за допомогою гальмових башмаків

Результати навчання ПРН-5, ПРН-6	Кількість годин:2	Література: 3	Лінк на MOODLE: https://cutt.ly/mECR7aP Додаткові ресурси: https://exam.nuwm.edu.ua/mod/resource/view.php?id=45257 ; https://cutt.ly/6ECN3Wr
--	-------------------	---------------	--

Опис теми	На занятті переглядається навчальне відео про самочинний рух поїзда та розглядається Інструкція з руху поїздів і маневрової роботи на залізницях України. За додатком 2 даної інструкції та вихідними даними, вказаними викладачем, розраховується мінімально необхідна кількість гальмових башмаків для закріплення рухомого складу на станційній колії		
-----------	--	--	--

Практичне заняття 9
Основні ризики, небезпечні і шкідливі фактори на водному транспорті та шляхи зниження їх впливів на екіпаж судна, пасажирів і вантаж

Результати Навчання ПРН-5, ПРН-6, ПРН-13	Кількість годин:2	Література: 3	Лінк на MOODLE: https://cutt.ly/mECR7aP Додаткові ресурси: http://mpe.kmu.gov.ua/ http://www.dsns.gov.ua/ ; http://prombezpeka.com/ http://ohoronapraci.kiev.ua/
---	-------------------	---------------	--

Опис теми	На занятті розглядають ДСП 7.7.4.-057-2000 «Державні санітарні правила для морських суден України». Керуючись вимогами цього документу і наданими вихідними даними, необхідно зробити висновок щодо допустимості обставин, виявлених при перевірці санітарно-гігієнічних умов морського судна, давши аргументовану відповідь на запитання: «Чи є у вказаних обставинах ознаки порушення санітарних норм, яких конкретно?»		
-----------	---	--	--

Практичне заняття 10
Небезпечні і шкідливі фактори, що виникають при експлуатації повітряних суден та протидія ним службою обслуговування повітряного руху. Нормативно-правове забезпечення норм безпеки на авіаційному транспорті України

Результати навчання ПРН-13	Кількість годин:2	Література: 3, 10	Лінк на MOODLE: https://cutt.ly/mECR7aP https://cutt.ly/uEC9Sbc Додаткові ресурси: https://cutt.ly/IEC8z3C https://avia.gov.ua/npdrd/slug-2/
-------------------------------	-------------------	-------------------	--

Опис теми	Розглядається Інструкція з оцінки загрози безпеці на авіаційному транспорті, Повітряний Кодекс України. На підставі ознайомлення з основними механізмами управління безпекою в галузі авіації, з Повітряним Кодексом України, дати письмові відповіді на поставлені в табл. 10.1[3] запитання.		
-----------	--	--	--

Лектор

Гнєшєв В.О., канд. технічних наук, доцент